

Memento Mori

Begraafplaats en baarhuisje

*Informatie over De begraafplaats Memento Mori en
het baarhuisje ter gelegenheid van de Open
Monumentendag*

De begraafplaats Memento Mori in Bunschoten geeft in de naam een aanwijzing om rekening te houden met het gegeven dat het leven eindig is. Memento Mori betekent immers: Gedenk te sterven of Denk eraan te [moeten] sterven. Dat zijn tegelijk de meest gebruikte vertalingen van deze Latijnse spreuk. Vrijere vertalingen zijn Bedenk dat u sterfelijk bent of Denk aan je eigen sterfdag.

De spreuk staat op de rechter pilaar bij het hek van de oude ingang. Dat duidt niet direct op de naam van de begraafplaats. Op de linkerpilaar staat een spreuk die ook naar de naam had kunnen verwijzen: Resurrecturis. Een meer onbekende term. Wellicht dat de steenhouwer daarom een 'letter r' vergat want het moet zijn Resurrecturis. De betekenis is niet zo bekend: Voor hen die weer zullen opstaan.

Samen met het baarhuisje zijn deze pilaren bij de aanleg van het eerste deel van de begraafplaats in 1908 gerealiseerd.

Wijze van begraven

De wijze van begraven is anders dan honderd jaar geleden. Daarover is niet veel opgetekend. Er zijn wel wat oude foto's waarop mannen met hoge hoeden en vrouwen met zwarte omslagdoeken over hun hoofd zijn te zien. In het blad Eigen Haard van juni 1910 beschrijft een journalist, hoe die begrafenis op hem over kwam. 'Spoedig valt ons de zwarte stoet in 't oog. De lijkbaar wordt gedragen door een twaalfstal mannen, in zwarte rouwmantels gehuld, en voorafgegaan door den aanspreker, evenzeer in een langen mantel. Vlak achter de lijkbaar komen de naaste mannelijke bloedverwanten met lamfers en de hoge hoeden en ook in zwarte mantels. Daarachter vrienden, kennissen en bekenden, twee aan twee. De stoet sluit met eenige vrouwen die allen een zwarten doek over 't hoofd dragen. Plechtig en statig gaat de tocht voorwaarts. Allen zijn zichtbaar onder den indruk en volgen ernstig en zwijgend het overschot van haar, wier gemis wellicht zoo ernstig gevoeld zal worden.

Enkelen der rouwdragenden zijn hun gevoel niet meester en tranen vlieten over de gebruide en verweerde aangezichten. Wij geraken onder den indruk van het plechtige en zien niet meer de vreemde kleeding der mannen, die in buisjes, die veel te kort en met hoeden op, die veel te hoog zijn, de laatste eer aan de afgestorvene bewijzen. Zij allen toonen in alles oprechte deelneming in het droevige geval en zijn onder den indruk van het „Memento Mori!" Sombor klept de kerkklok voort..... Voor het kerkgebouw hielden we even stand. Statig bromden de klokken door de ijle voorjaarslucht en verkondigden ook in de ontwakende natuur, dat ons leven vergankelijk is als de bloemen des velds, die wel sierlijk pronken, maar krachteloos zijn en teer!

Symbolen De begraafplaats is een plek waar herinneringen naar boven komen. De vele grafzerken zijn daar symbolen van. Enkele bijzondere symbolen hebben betrekking op de Tweede Wereldoorlog. Er liggen enkele oorlogsgraven en er staat een monument dat de herinnering levend houdt aan twee plaatsgenoten die aan het begin van de oorlog, op 10 mei 1940, zijn gesneuveld.

Een ander monument verwijst naar een aantal leerlingen van de Dr. H. Bavinckschool die aan het einde van de oorlog hun leven verloren. Kort voor het einde van de oorlog lag Bunschoten in de gevechtslinies en werden er beschietingen uitgevoerd. Daarbij kwamen verschillende personen om waaronder enkele leerlingen van de Bavinckschool.

Voor meer informatie:

<https://www.monumentenbunschoten.nl/open-monumentendag>

Wilt u meer informatie of hebt u vragen over het erfgoed in de gemeente Bunschoten? Neem dan contact op met het Centrum voor Erfgoed & Cultuur, Oude Schans 47-63, 3752 AH Bunschoten-Spakenburg.

Email: info@monumentenbunschoten.nl

Baarhuisje

Memento Mori

OMD Bunschoten